

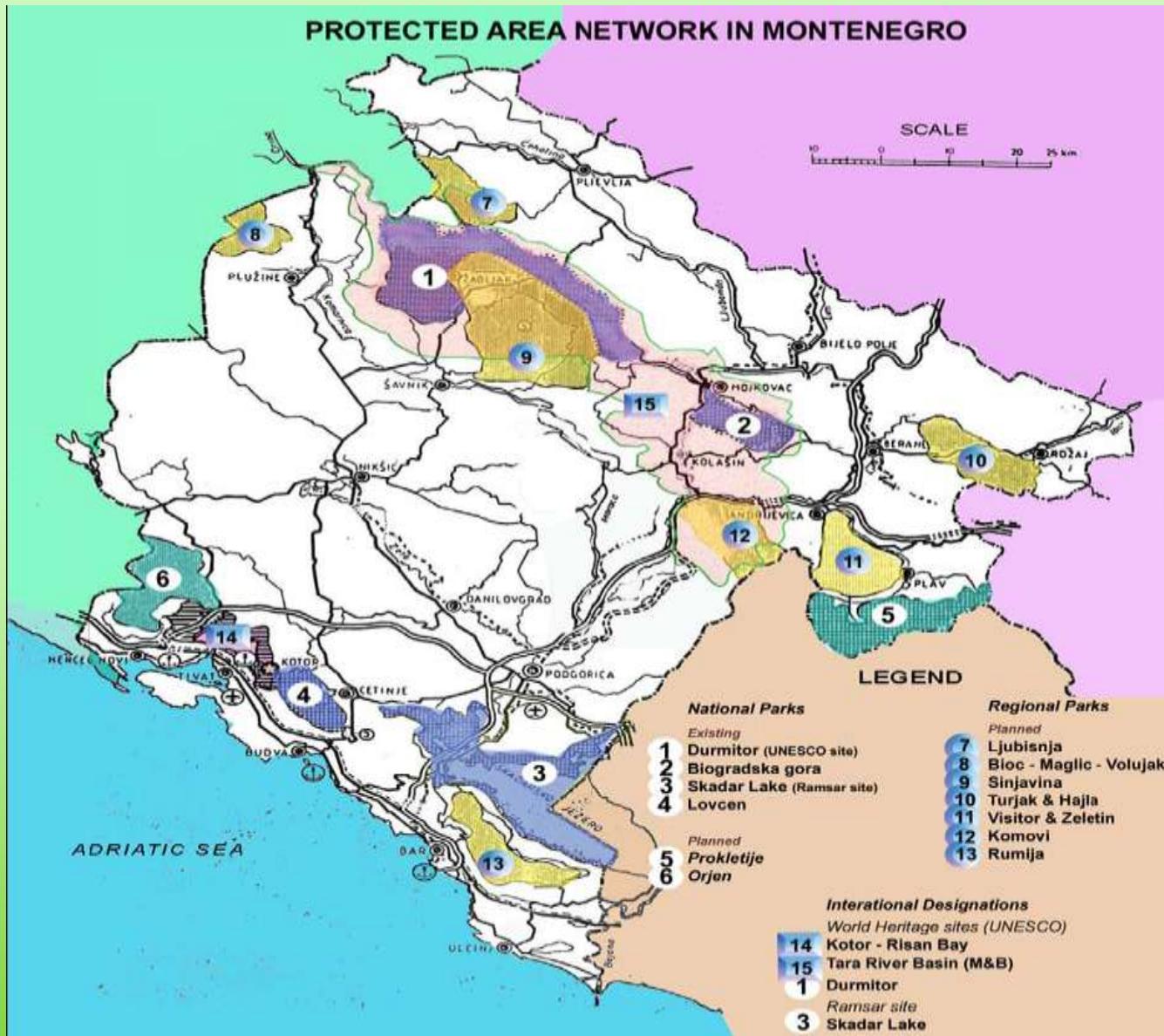
ZNAČAJ PROGLAŠENJA REGIONALNOG
PARKA „PIVA“ (BIOČ, MAGLIĆ, VOLUJAK)

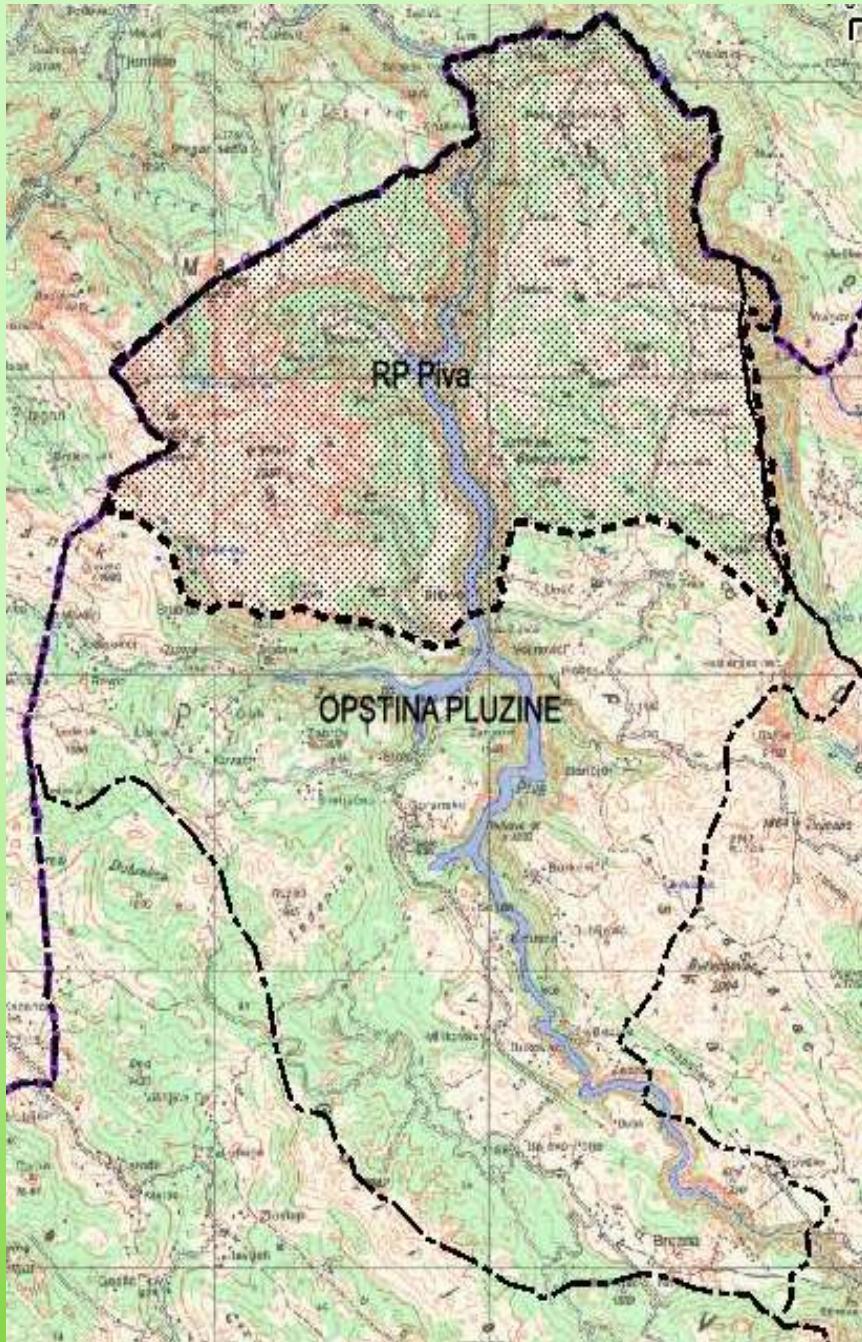
USAGLAŠENOST SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

- Planinski masiv Bioč, Maglić, Volujak prostire se u sjeverozapadnom dijelu Crne Gore i graniči se sa Bosnom i Hercegovinom
- ***Prostorni plan Crne Gore do 2020. god.*** - planirano je proširenje granica NP „Durmitor“ i proglašenje RP „Bioč, Maglić i Volujak“ u cilju njihovog povezivanja sa NP „Sutjeska“ u BiH
- ***Nacionalna Strategija održivog razvoja, 2008.*** ističe ustanovljavanje RP „Bioč, Maglić i Volujak“ kao prioritetno u cilju proširenja mreže zaštićenih područja prirode Crne Gore
- ***Nacionalna Strategija biodiverziteta sa Akcionim planom 2010 – 2015.*** potvrđuje značaj ustanovljavanja RP „Bioč, Maglić i Volujak“ kako bi se povezali NP „Durmitor“ i NP „Sutjeska“

MAPA PROJEKCIJE NACIONALNE MREŽE ZAŠTIĆENIH PODRUČJA PRIRODE

- Povezivanje NP „Durmitor“ sa NP „Sutjeska“ u cilju uspostavljanja prekogranične saradnje ne bi bilo moguće ako bi budući RP obuhvatao samo planine Bioč, Maglić i Volujak
- Da bi se omogućilo ostvarenje ovog cilja koji se pominje u navedenim strateškim dokumentima, Studijom izvodljivosti za RP Bioč, Maglić i Volujak predlaže se mnogo veći prostor za zaštitu (na teritoriji opštine Plužine) kako bi se obezbijedila i fizička povezanost NP „Durmitor“ sa NP „Sutjeska“
- Studija izvodljivosti koju je radio Institut za zaštitu prirode Crne Gore, po narudžbi Opštine Plužine, nosi naziv Studija izvodljivosti za Regionalni park „Piva“ (Bioč, Maglić, Volujak)

PROCEDURA PROGLAŠENJA REGIONALNOG PARKA

- Regionalni park se proglašava odlukom skupština jedinica lokalne samouprave nakon dobijene saglasnosti ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine – **Ministarstvo turizma i održivog razvoja** i mišljenja ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede-**Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja**
- Pošto se na osnovu Studije zaštite utvrdilo da RP „Piva“ ima svojstva zaštićenog prirodnog dobra na Skupštini Opštini Plužine treba da se doneše **akt o proglašenju**, kojim se određuje upravljač regionalnog parka – za RP „Piva“ može biti ili Uprava nacionalnih parkova Crne Gore ili Uprava za šume
- Dokumenta kojima se utvrđuje zaštita i korišćenje regionalnog parka su:
 - **prostorni plan posebne namjene**
 - **plan upravljanja** (donosi nadležni organ Opštine Plužine uz saglasnost Ministarstva turizma i održivog razvoja za period od 5 godina)
 - **godišnji program upravljanja** (donosi upravljač uz prethodno dobijenu saglasnost nadležnog organa lokalne uprave)

BUDUĆE PREKOGRANIČNO PODRUČJE

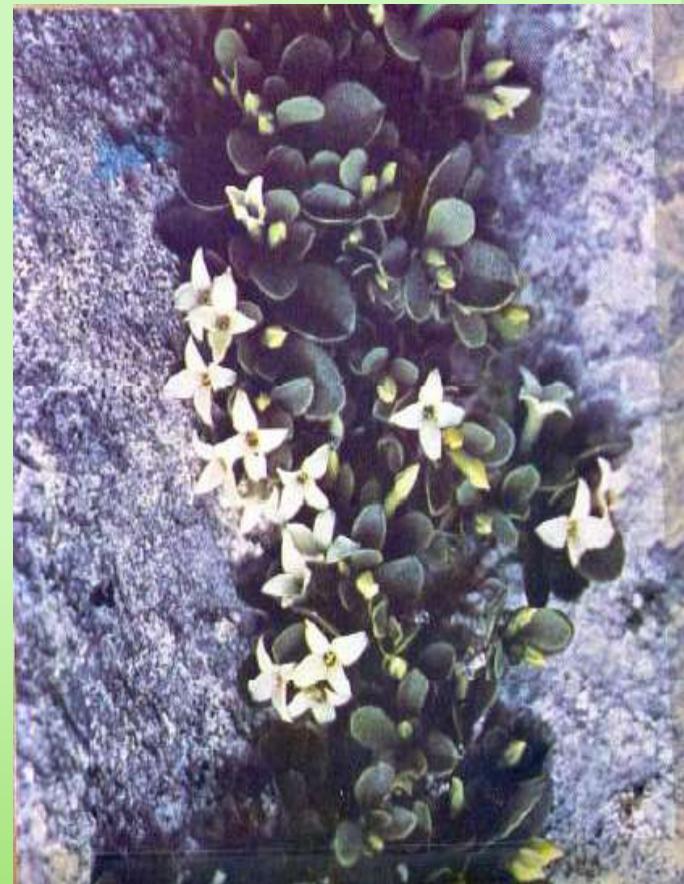
- Buduće prekogranično područje zbog svoje ekološke povezanosti treba da bude u potpunosti zaštićeno zbog toga što razlike u upravljanju mogu dovesti do različitog upravljanja ekosistema u zavisnosti od prioriteta
- Kolebanja nivoa vode nakon izgradnje hidrocentrale Piva izazvala su plavljenja populacije rijetke vrste *Adenophora liliifolia* koja je skoro nestala iz dolina Drine i Pive
- zajednički monitoring omogućio bi dobijanje preciznijih podataka o stalnosti populaciji, o veličini populacije, o migracijama

Amphoricarpos autariatus-endem
Dinarida

BIOČ, MAGLIĆ, VOLUJAK - FLORA

- Planine Bioč, Maglić i Volujak čine značajne centre biodiverziteta. Florističku raznovrsnost potvrđuje postojanje 815 vrsta vaskularnih biljaka iznad 1400 m nadmorske visine, a procijenjeno je da je 1200 njihov ukupan broj, što je 1/3 ukupne flore Crne Gore.
- Na posebnu vrijednost ovog područja ukazuje podatak da se 68 zaštićenih biljnih vrsta (od ukupno 274 zaštićene vrste vaskularne flore prema trenutno važećem popisu zaštićenih biljnih vrsta Crne Gore) nalazi na ovoj teritoriji
- Biljne vrste od međunarodnog značaja:
 - *Pancicia serbica* – srpska pančićija
 - *Hieracium magicense* – maglićka runjika
 - *Daphne malyana* – Malijev likovac

Daphne malyana – Malijev likovac

- Kanjon Pive je identifikovan kao područje značajno za biljke (Important Plant Area – IPA). Uticaj mediteranske klime i klime planinskih masiva uticali su na floru ovog terena. Kanjon Pive i Komarnice su nalazišta endemične vrste biljke *Daphne malyana*. Nažalost, najveći dio populacije ove vrste je potopljen izgradnjom brane HE Mratinje.

- Rijetke, zakonom zaštićene vrste:

- *Amphoricarpos neumayeri Vis.* A (iv)
- *Daphne malyana* Blebic A(i)
- *Micromeria croatica* (Pers) Briq. A(iv)

- Najznačajniji šumski ekosistemi

- 41.1 Bukove šume;
- 41.2 Hrastovo-grabove šume;
- 41.7 Termofilne i supra-mediteranske šume hrasta;
- 42.62 Zapadno-balkanske šume bora (*Pinus nigra*);
- 44.1 Obalne vrbove formacije.

Rhododendron ferugineum –
veoma rijetka biljka

Bukova šuma u blizini
Stabanskih jezera

PEJZAŽI – RP „PIVA”

Planinska valeriana na padinama
Trnovačkog Durmitora

Pivsko akulaciono jezero snimljeno sa Mratinsjkih greda

Panorama Maglića

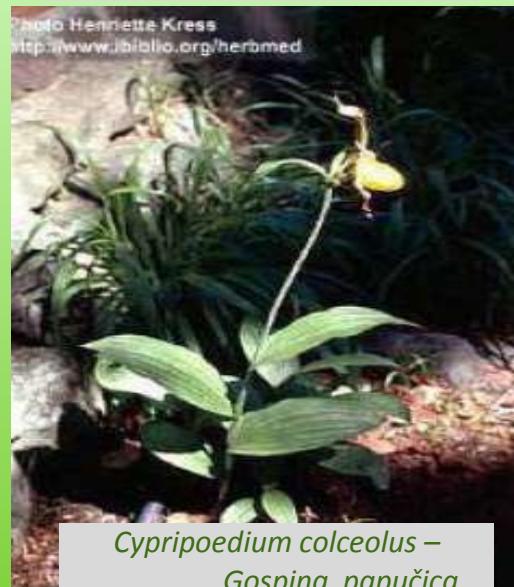
Veliko Stabanjsko jezero

O NP „DURMITOR”

- NP „Durmitor“ proglašen je Nacionalnim parkom 1952. godine; od 1980. godine je dio svjetske prirodne baštine UNESCO-a; dio rezervata biosfere (basen rijeke Tare); Emerald područje, IBA područje, IPA područje
- Na njegovoj teritoriji registrovano je preko 1300 biljaka, mnogo je endemičnih i reliktnih
- Jedino registrovano stanište vrste *Campanula hercegovina* u Crnoj Gori, važno područje za orhideju Gospina papučica (*Cypripedium calceolus*), u kanjonu Tare nalazi se kompletna crnogorska populacija žlijezdastog zvončića (*Adenofora liliifolia*)

Dafne

Cypripedium calceolus –
Gospina papučica

ANTROPOGENI UTICAJI – DIVLJI GRADNJA

Nelegalna – »divlja gradnja« u okviru Nacionalnog parka, izgradnja niza kuća- vikendica u blizini Savinog kuka, bila je podsticaj za Javno preduzeće nacionalni parkovi da se obrati Ministarstvu turizma i održivog razvoja (tadašnjem Ministarstvu za uređenje prostora i zaštitu životne sredine) da se djelovi Nacionalnog parka koji su devastirani nelegalnom gradnjom, izuzmu iz NP »Durmitor«.

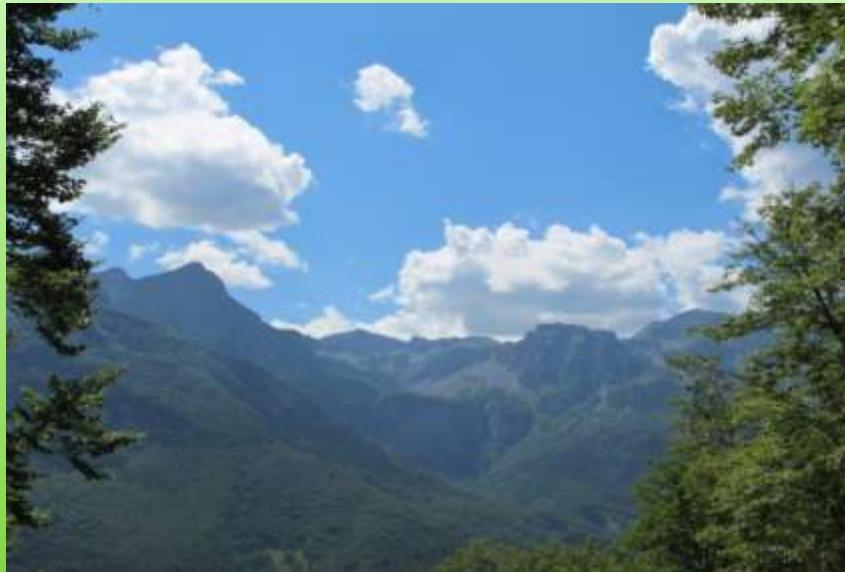

Primjeri antropogenih zahvata u široj zoni Žabljaka

- Problemi nastali na području NP“Durmitor“ i u neposrednom okruženju na lokalitetima: Razvršje, Motički Gaj, Pošćenski kraj, Kovčica i dr., djelimično su posljedica neadekvatne zakonske regulative u oblasti zaštite prirode
- Velike promjene koje je pretrpjela prirodna pašnjačka i livadska vegetacija sa fragmentima šumske vegetacije u zoni grada Žabljaka prepoznate su kao ključni razlog da se ta zona predloži za isključivanje iz granica NP „Durmitor“
- Stručna studija o reviziji granica Nacionalnog parka Durmitor predlaže isključivanje sljedećih zona iz NP: Razvršje, Virak, Motički Gaj, Pošćenski Kraj i Poljane – 1199 hektara
- U istoj studiji se predlaže da se Nacionalni park proširi i njime obuhvati dio šire zone Komarnice: kanjon Nevidio, Grabovica i šumski kompleks Dragišnica
- Površina koja se predlaže za isključenje iz NP Durmitor iznosi od 1199,9 ha, a površina koja se predlaže za uključenje u NP – 2.374,5 hektara, kao i 196,1 ha zone kanjona Nevidio. Time bi se površina Nacionalnog parka „Durmitor“ uvećala za 1370 hektara
-

ZNAČAJ PROGLAŠENJA REGIONALNOG PARKA PIVA (MAGLIĆ, BIOČ, VOLUJAK)

- prvi regionalni park u Crnoj Gori
- širenje mreže zaštićenih područja u Crnoj Gori
- povezivanje nacionalnih parkova NP „Sutjeska” i NP „Durmitor” i uspostavljanje prekogranične saradnje
- omogućavanje jedinicama lokalne samouprave da kroz dobre modele upravljanja štite prirodne vrijednosti ovog područja

REGIONALNI PARK „PIVA”

- Regionalni park „Piva“ obuhvataće površinu od oko 32 000ha, odnosno oko 38% opštine Plužine čija površina iznosi 85 232,1 ha
- U granicama regionalnog parka izdvojeno je nekoliko kategorija posebno zaštićenih cjelina (prema Studiji izvodljivosti za Regionalni park „Piva“ - Maglić, Volujak, Bioč, Zavod za zaštitu prirode, 2011):
 - predio posebnih prirodnih odlika, površine 4 700ha, obuhvata sjeveroistočni dio opštine Plužine
 - specijalni prirodni rezervati – rezervat Stabanjskih jezera (obuhvata površinu oko 550ha) i rezervat Trnovačkih jezera (obuhvata površinu od oko 600ha)
 - prirodni spomenik, oko 960ha
 - zaštitna zona pivske akumulacije, čija površina iznosi 9 790ha

